

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Przemysław Kalinowski (sprawozdawca)

w sprawie K.D.

skazanego z art. 280 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu wniosku obrońcy skazanego

w przedmiocie wznowienia postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w [...]

zakończonych wyrokami z dnia 16 czerwca 2014 r., utrzymanym w mocy wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 października 2014 r.

postanowił

- 1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania,**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów tego postępowania na rzecz Skarbu Państwa.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego K.D. wystąpił z wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w [...] zakończonych wyrokami z dnia 16 czerwca 2014 r., utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 października 2014 r.

Podstawą wniosku miał być przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. i art. 544 § 1 k.p.k., a przesłanką wznowienia, sprecyzowaną w uzasadnieniu wniosku – pojawienie się nowych dowodów i faktów nieznanymi przedtem sądom orzekającym w tej sprawie, uzasadniających wzruszenie w/w wyroków. Tą nową okolicznością, zdaniem autora wniosku, miałaby być informacja uzyskana przez skazanego K.D. o świadkach: P. B., M. C. i W. P., którzy mogliby zweryfikować zeznania/wyjaśnienia złożone przez Z. D. w niniejszej sprawie, ponieważ rozmawiali z w/w na temat

czynów przypisanych K. D. W czasie tych rozmów, prowadzonych w 2004 r. Z. D. miał ujawnić wymienionym osobom plan obciążenia w przyszłości K.D. w celu poprawienia swojej sytuacji procesowej.

W konkluzji wniosku jego autor domagał się:

1. wznowienia postępowania w sprawie przeciwko K. D.;
2. przeprowadzenia dowodów wskazanych we wniosku;
3. „uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego K.D. o wznowienie postępowania i uchylenie „zaskarżonego” wyroku oraz przekazanie sprawy bliżej niesprecyzowanemu „właściwemu” Sądowi – okazał się całkowicie chybiony. Jedynie na marginesie trzeba zauważyć, że przedmiotem wniosku o wznowienie postępowania w tej sprawie są wyroki sądów obu instancji, a od autora mającego status podmiotu fachowego należałoby oczekiwać bardziej precyzyjnego formułowania postulatów procesowych i określenia, który z sądów uznaje za „właściwy” do ponownego rozpoznania sprawy.

W odniesieniu do wskazanej we wniosku przesłanki wznowienia postępowania o jakiej mowa w przepisie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., stwierdzić należy, że jej wystąpienia w tej sprawie nie potwierdza już sama analiza okoliczności wskazanych przez skarżącego. Do wzruszenia prawomocnego wyroku, którym obalono domniemanie niewinności skazanego po zweryfikowaniu przeprowadzonych dowodów, ustaleniu stanu faktycznego, przypisaniu winy i określeniu kwalifikacji prawnej czynów, nie jest wystarczające przedstawienie sugestii o możliwości opowiadania przez Z. D. kilkanaście lat temu o planach ewentualnego obciążenia skazanego K.D. jako współsprawcę popełnionych przestępstw – z powołaniem się na dane osób, których związek ze sprawą nie daje się zidentyfikować.

Zgodnie z dyspozycją powołanego przepisu nowy fakt lub dowód musi się ujawnić, a więc albo mieć postać poddającą się procesowej weryfikacji albo pozostawać do dyspozycji organu procesowego, który ma dokonać jego konfrontacji z materiałem będącym podstawą dotychczasowego rozstrzygnięcia

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KO 59/09). Tymczasem, w realiach tego postępowania (jak dotychczas), relacje osób wymienionych jako potencjalne dopiero źródła dowodowe nie ujawniły się w sposób pozwalający – choćby hipotetycznie – założyć, że dysponują informacjami istotnymi dla sprawy odpowiedzialności karnej skazanego K.D..

Drugim zasadniczym wymaganiem wynikającym z treści art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. jest realne zanegowanie dotychczasowego ustalenia dotyczącego popełnienia czynu i winy skazanego, a więc ma on prowadzić do wniosku, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa. Proponowane przesłuchanie świadków wymienionych we wniosku nie spełnia tych wymagań, zwłaszcza w sytuacji, gdy autor wniosku nie przedstawia żadnej informacji, czy proponowani świadkowie rzeczywiście posiadają jakąkolwiek wiedzę na temat przedmiotowej sprawy i czy wiedza ta ma taki walor, że mogłaby rzeczywiście podważyć dotychczasowe rozstrzygnięcia skazujące K.D.. Na obecnym etapie trudno w ogóle mówić o spełnieniu przesłanki ujawnienia się dowodu, skoro nawet nie ma potwierdzenia, że potencjalne źródło dowodowe jest dostępne.

Niezależnie od tego, że identyfikacja proponowanych do przesłuchania osób jest we wniosku stosunkowo mało precyzyjna (a nie jest rolą postępowania w przedmiocie wznowienia dopiero poszukiwanie nowych dowodów), trzeba zaakcentować, że przecież z samego uzasadnienia wniosku wynika, iż relacjonowany tym osobom plan ujawnienia współsprawstwa K.D. miałby służyć poprawie sytuacji procesowej Z. D. Nie oznacza to jednak wcale, że nawet potwierdzenie takiego celu postąpienia Z. D. miałoby jednocześnie świadczyć o nieprawdziwym pomówieniu obecnie skazanego K.D.. Ujawnienie osób współdziałających w popełnieniu przestępstwa jest bowiem rzeczywiście ustawową okolicznością działającą na korzyść oskarżonego. Prowadzi to do konkluzji, że nawet w wypadku uzyskania potwierdzenia tezy, którą zamierzał udowodnić wnioskodawca za pomocą proponowanych źródeł dowodowych, również nie korelowała ona z podstawą wznowienia wymienioną we wniosku.

Przypomnieć też należy utrwalone w orzecznictwie stanowisko, zgodnie z którym na etapie ubiegania się o wznowienie postępowania – inaczej niż w

procesie głównym, którego przedmiotem jest przypisanie odpowiedzialności – przedstawia się zagadnienie ciężaru dowodu i obowiązki sądów obu instancji.

Po prawomocnym zakończeniu procesu, zadania związane z przedstawieniem oraz wykazaniem istnienia nowych faktów lub dowodów – poza sferą objętą działaniem z urzędu, która w tej sprawie nie występuje – ciążą na podmiocie zmierzającym do zainicjowania postępowania o wznowienie.

W tej sytuacji, ustawowe wymaganie, zamieszczone w przepisie, który autor wniosku powołał jako jego postawę, tj. ujawnienie się nowych faktów lub dowodów, mających wskazywać m.in. na to, że oskarżonego K.D. skazano za czyn, którego nie popełnił lub który nie stanowił przestępstwa – nie zostało spełnione.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

kc